

Motion

Kommunfullmäktige 22 maj 2025

Utred Kumla 3:1264 m.fl. allmänt kallat Amaryllis, som biotopskyddsområde

I september 2019 fick Stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag av stadsbyggnadsutskottet att upprätta ett förslag till detaljplan för Kumla 3:1264 m.fl., fortsättningsvis kallat Amaryllis.

Området är i översiktsplanen utpekat som medeltät bebyggelse. Utmed Bollmoravägen är området delvis utpekat för förändrad markanvändning. Området ligger i ett relativt centralt läge, och möjlighet till kollektivtrafikförsörjning är god. En detaljplaneprocess på platsen var därmed i linje med gällande översiktsplan.

Under planprocessens gång inkom uppgifter om att naturvärdesinventeringarna på platsen inte har varit fullgoda. I synnerhet vad gäller inventeringen av fladdermöss.

Samtliga arter av fladdermöss är fridlysta och enligt 4 a § artskyddsförordningen är det förbjudet att bl.a. avsiktligt döda eller störa fladdermöss samt att skada eller förstöra deras fortplantningsområden eller viloplatser. Förbudet är strikt, oavsett artens bevarandestatus. För dispens från förbudet krävs bl.a. att det inte finns någon annan lämplig lösning och dispensen inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde (14 § artskyddsförordningen).

Då Miljöpartiet fick ta del av uppgifterna om att inventeringar av fladdermöss inte genomförts på ett fullgott sätt, så har vi upprepade gånger ställt frågor till förvaltningen om detta. Svaren vi har fått är att relevanta utredningar har gjorts och att fladdermöss inte ska utgöra ett hinder för att planen ska kunna antas.

Efter ett flertal turer i domstolsväsendet så har nu Mark- och miljööverdomstolen slutgiltigt prövat sakfrågan, om exploatering av området kan vara i strid med artskyddsförordningen gällande fladdermöss. Av domen framgår:

Mark- och miljööverdomstolen kan konstatera att det finns ett flertal fladdermusarter inom planområdet. Mot bakgrund av de observationer som gjorts enligt den utredning som M.P.

m.fl. låtit göra framstår det inte som osannolikt att området används för boplatser och yngelkolonier. För att domstolen ska kunna ta ställning till om detaljplanen kan komma i konflikt med artskyddsförordningen behövs ett erforderligt beslutsunderlag avseende hur fladdermössen nyttjar detaljplaneområdet, innehållande bl.a. en systematisk inventering av fladdermusbeståndet – utförd under relevant tid på året – och av hålträd i och omkring detaljplaneområdet. Den utredning som kommunen hittills gjort är inte tillräcklig för att bedöma vilken inverkan ett genomförande av detaljplanen kan ha på fladdermössens fortplantningsområden och viloplatser. Mark- och miljödomstolen dom ska därför ändras och beslutet att anta detaljplanen upphävas.

I domen summeras även den utredning som privatpersoner låtit göra, och som genomförts enligt professionella riktlinjer:

M.P. m.fl. har låtit ta fram en egen utredning avseende förekomsten av fladdermöss i planområdet. Inventeringen av fladdermöss i Amaryllisparken har skett med hjälp av handburen ultraljudsdetektor och autobox under perioderna den 28–31 juli 2021 och den 13 maj–1 augusti 2022 samt med hjälp av autobox under perioden den 1 december 2022–30 november 2023. Enligt utredningen påträffades totalt åtta fladdermusarter i Amaryllisparken, varav sex regelbundet jagar i parken och för fyra arter spelar parken en viktig roll som parnings- och övervintringsplats. Det har hittats 24 hålträd inom planområdet, varav några hyser flera håll.

Det står därmed klart att området är viktigt för ett flertal fladdermössarter. Då fladdermöss utgör en av våra mest skyddsvärda artgrupper, så bör ett permanent skydd för fladdermössens livsmiljö utredas på platsen. En lämplig skyddsform kan vara ett biotopskydd.

Ett biotopskyddsområde bildas med stöd av miljöbalken och innebär ett långsiktigt skydd av ett mindre område, som är värdefull livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter. Nyligen inrättade Stockholms stad sitt första biotopskyddsområde, Olovslunden i Bromma. Området är 3,5 hektar och utgörs av dammen med omkringliggande parkmark.

Syftet med skyddet är att gynna större och mindre vattensalamander, samt fladdermöss. Man kommer även att anpassa belysningen i området för att gynna fladdermössen, i enlighet med Stockholms stads belysningsstrategi.

Området Amaryllis är uppenbart redan idag en gynnsam livsmiljö för fladdermöss. I samband med en utredning om ett biotopskydd kan ytterligare åtgärder föreslås, exempelvis en damm som också kan gynna groddjur, fler boplatser, och anpassningar av omgivande belysning.

Frågan om boulebanornas framtid i området är också något som kan behöva utredas på nytt.

Vi kan också konstatera att detaljplaneprocessen för Amaryllis, samt på detta följande domstolsprocesserna, har varit mycket kostsamma för kommunen. Alltihop blev förgäveskostnader. Nu krävs en analys av hur kommunen kan undvika att hamna i denna situation igen. Vi som är politiker måste kunna lita på att de naturvärdesinventeringar som

görs är korrekta och ger fullgoda underlag för politiska beslut. Sannolikt behövs mer resurser för planarbete vad gäller naturvärden. En naturvårdsplan som Miljöpartiet har efterfrågat, och som tidigare också fanns planerat att införas, skulle även det vara ett verktyg för att få bättre kännedom om kommunens naturvärden, var det passar att bygga och var det inte är lämpligt. Dessa frågor kommer vi få anledning att återkomma till.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

- Att ge kommundirektören i uppdrag att göra en utredning om att införa ett biotopskyddsområde med huvudsaklig inriktning att skydda och gynna livsmiljön för fladdermöss vid Kumla 3:1264, Amaryllis.

För Miljöpartiet i Tyresö

Marie Åkesdotter

Ajda Asgari

Björn Stenqvist